

नेपाल राजपत्र

भाग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

काठमाडौं, पौष १६ गते २०२५ साल

श्री ५ को सरकार
रक्षा मन्त्रालयको
सूचना

श्री ५ को सरकारले बनाएको तल लेखिएबमोजिमको शाही सेना (निवृत्तभरण उपदान) सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) नियमहरू २०२५ सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

शाही सेना (निवृत्तभरण उपदान) सम्बन्धी पहिलो संशोधन नियमहरू २०२५

शाही सेना (निवृत्तभरण र उपदान) सम्बन्धी नियमहरू, २०२२ (यसपछि मूल नियम भनिएको) मा संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

सैनिक ऐन २०१६ को दफा ११ र दफा १६५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले देहायको नियमहरू बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:- (१) यी नियमहरूको नाम "शाही सेना (निवृत्तभरण र उपदान) सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) नियमहरू २०२५" रहेको छ ।

(२) यी नियमहरू तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

(१६)

आधिकारिकता ~~४६९~~ विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२. मूल नियमको नियम १० मा संशोधन:- मूल नियमहरूको नियम १० को सट्टा देहाय-बमोजिम नियम १० राखिएको छ:-

१०. निवृत्तभरण वा उपदान नपाउने अवस्था:- (१) कुनै सैनिक जवानले सैनिक ऐन २०१६ मा लेखिएबमोजिमको बातलागी वा घूस कितें, जालसाजी वा श्री ५ को सरकार वादी भै मुद्दा चलाउने अपराधको कसूरहरू ठहरी सजाए पाएको वा भविष्यमा सरकारी सेवाको निमित्त सामान्यतः अयोग्य ठहरिने गरी सेवाबाट अलग गरिएकोमा निजले निवृत्तभरण वा उपदान पाउने छैन ।

(२) कुनै सैनिक जवानले वा पारिवारिक उपदान र निवृत्तभरण पाउने निजको हकदारले कुनै राजनैतिक दल वा दलगत राजनैतिक उद्देश्यले प्रेरित भएको कुनै दल संगठन, संघ वा संस्था खोल्ने खोलाए वा त्यससंग सम्पर्क राखे वा त्यसको पक्षमा कुनै काम गरे निजले निवृत्तभरण वा उपदान पाउने छैन ।

३. मूल नियमहरूको नियम ११ मा संशोधन:- मूल नियमहरूको नियम ११ को सट्टा देहाय-बमोजिमको नियम ११ राखिएको छ:-

११. अधिकार पत्र भर्नु पर्ने:- यी नियमहरू बमोजिम निवृत्तभरण पाउने सैनिक जवानले अनुसूची १ बमोजिमको अधिकारपत्र भर्नु पर्नेछ ।

४. मूल नियमहरूको नियम ११ पछि थप:- मूल नियमहरूको नियम ११ पछि देहायबमोजिमको नियम ११ क. ११ ख. र ११ ग. थपिएको छ:-

११. क. अधिकार पत्र पठाउने:- सैनिक अड्डा प्रमुख वा पल्टन पतिले शाही सेनाको जुनसुकै दर्जाको सैनिक जवानले अवकाश ग्रहण गर्ने ३ महीना अगाडि नियम ११ बमोजिमको अधिकार पत्र भरी कमाण्डरी किताबखाना जङ्गी फाँटमा पठाउनु पर्छ । यसरी प्राप्त हुन आएको अधिकारपत्रको पूरा जाँच बुझ गरी कमाण्डरी किताबखाना जङ्गी फाँटले कार्यरथीलाई र कार्यरथीले श्री ५ को सरकार, रक्षा मन्त्रालयमा पठाउने छ । यस सम्बन्धमा जाँचबुझ भई रक्षा मन्त्रालयबाट पुनः कार्यरथी कहाँ प्राप्त हुन आएपछि कमाण्डरी किताबखाना जङ्गी फाँटमा रहने र सम्बन्धित माल वा अड्डामा रहने प्रति सो ठाउँहरूमा पठाई सैनिक जवानले पाउने प्रति (पास बूकको रूपमा) सम्बन्धित सैनिक अड्डा वा पल्टनमा कार्यरथीले पठाई दिनु पर्दछ ।

११. ख. अधिकार पत्र सम्बन्धी कार्यविधि:- (१) निवृत्तभरण पाउने अवधि पुगिसकेको कुनै सैनिक जवान सेवाबाट अवकाश लिनु वा पाउनु भन्दा अगावै मरेमा वा कर्तव्य पालन गर्दा गर्दै मरेमा यसरी मर्ने सैनिक जवानको सम्बन्धित सैनिक अड्डा वा पल्टनले नियम ११ बमोजिमको अधिकार पत्रमा आफूले भर्नु पर्ने जति कुरा भरी सो अधिकार पत्र मर्ने सैनिक जवानको घर नजिकैको सैनिक अड्डा वा पल्टनमा पठाई दिनु पर्दछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम अधिकार पत्र प्राप्त हुन आएमा सैनिक अड्डा वा पल्टनले सो अधिकार पत्रमा इच्छाइएको हकदारले सम्बन्धित पञ्चायतको प्रमाणित गरेको निस्सा समेत लिई सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ दिनभित्र सम्पर्क राख्न आउन सूचना प्रकाशित गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम सूचनाको म्यादभित्र हकदारले सम्पर्क राख्न आएमा पल्टन पतिले निजसंग रहेको निस्सा प्रमाण हेरी सो अधिकार पत्रमा आफूले भर्नु पर्ने कुरा भरी कमाण्डरी किताबखाना जङ्गी फाँटमा पठाई दिनु पर्दछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम प्राप्त हुन आएको अधिकार पत्रको सम्बन्धमा कमाण्डरी किताबखाना जङ्गी फाँटले आवश्यक जाँचबुझ गरी सो अधिकारपत्र कार्यरथीलाई र कार्यरथीले श्री ५ को सरकार, रक्षा मन्त्रालयमा पठाउने छ । रक्षा मन्त्रालयले पनि यस सम्बन्धमा आवश्यक कार्यविधि पूरा गरी कार्यरथी कहां फर्काई पठाएपछि कार्यरथीले अधिकारपत्रको तिनै प्रति कमाण्डरी किताबखाना जङ्गी फाँटमा पठाउने छ र कमाण्डरी किताबखाना जङ्गी फाँटले पनि आफू कहां राख्नु पर्ने प्रति राखी बाँकी २ प्रति मध्ये सम्बन्धित माल अड्डा वा कन्ट्रोलर कार्यालयमा रहने प्रति उक्त ठाउँहरूमा पठाई सम्बन्धित हकदारलाई पनि सम्बन्धित माल अड्डा वा कन्ट्रोलर कार्यालयमा गई अधिकारपत्र बुझ्न र निवृत्तभरण लिन सूचना दिनु पर्नेछ ।

११. ग. अधिकारपत्र भर्ने भराउने:- निवृत्तभरण पाउने अवधि पुगिसकेको सैनिक जवानले राजिनामा गरी वा अरु कुनै बेहोराले निज आफ्नो पदमा बहाल नरहेमा सम्बन्धित सैनिक अड्डा प्रमुख वा पल्टन पतिले निजको अधिकार पत्रमा आफूले भर्ने सक्ने जति कुरा भरी र भर्ने नसक्ने जति कुरा को हकमा उक्त सैनिक जवानको पायक पर्ने सैनिक अड्डा वा पल्टनमा पठाई सो मार्फत् बाँकी विवरण भर्ने लगाई प्राप्त हुन आएमा कमाण्डरी किताबखाना जङ्गी फाँटमा पठाउनु पर्नेछ । यसरी प्राप्त हुन आएको अधिकारपत्रको हकमा कमाण्डरी किताबखाना जङ्गी फाँटले नियम ११ ख. को उप-नियम (४) बमोजिमको कार्यविधि अपनाउनु पर्नेछ ।

५. खारेजी र संशोधन:- मूल नियमहरूको अनुसूची खारेज गरी देहायबमोजिमको अनुसूची १ राखिएको छ ।

आज्ञाले-

चित्रबहादुर के. सी.

श्री ५ को सरकारको सचिव ।

सिलसिलेवार नम्बर

निवृत्तभरणको अधिकारपत्र

(अड्डामा रहने प्रति)

फोटो

निवृत्तभरण पाउनेको:-

- (१) पल्टन (२) व्यक्तिगत नम्बर
 (३) दर्जा (४) नाम
 (५) थर (६) वतन
 (७) बाबुको नाम
 (८) बाजेको नाम
 (९) उमेर (१०) नोकरी वर्ष
 (११) सिटरोलमा लेखेको चिह्न
 (१२) अवकाश । मृत्यु मिति
 (१३) शेषपछिको इच्छापत्रवाला
 (१४) निवृत्तभरण लिने अड्डाको नाम
 (१५) निवृत्तभरण लिने पटक
 (१६) निवृत्तभरण पाउने अवधि
 (१७) निवृत्तभरणको किसिम:-

(क) निवृत्तभरण

निवृत्तभरणको अङ्क:-

(ख) अशक्तवृत्ति

(अ) अशक्तताको प्रतिशत:-

(आ) अशक्तवृत्तिको अङ्क:-

(ग) पारिवारिक निवृत्तभरण

(अ) पाउनेहरूको पर्ने नाता

(आ) निवृत्तभरणको अङ्क:-

नाम, थर वतन हुलिया

(१८) पाएको मान पदवी, अलङ्कार, पदक र मिति

(१९) एक मुष्ट अङ्क:-

(२०) मासिक श्रद्धा:-

(२१) मेरो सामुन्नेमा फोटो टांसी वा नटांसी सहिछाप गरेको हो भनी

सनाखत गरी सहिछाप गर्ने अधिकृत:-

दर्जा:-

नाम थर:-

(२२) तयार गरी बाङ्ने कमाण्डरी किताबखाना जङ्गी फांट:-

(क) हाकिम-

(ख) तहरिर-

(ग) फांटवाला-

(२३) निवृत्तभरण पाउने व्यक्तिको औंठाको सहिछाप

दाँया-

बाँया-

(आफूले भर्नु नपने ठाउँमा गुणन () को चिह्न दिने)

(३) तहरिर-

(ग) फांटवाला-

(२४) निवृत्तभरण पाउने व्यक्तिको औंठाको सहिछाप

दाँया-

बाँया-

(आफूले भर्नु नपने ठाउँमा गुणन () को चिह्न दिने)

(३) तहरिर-

(ग) फांटवाला-

(२५) निवृत्तभरण पाउने व्यक्तिको औंठाको सहिछाप

दाँया-

बाँया-

(आफूले भर्नु नपने ठाउँमा गुणन () को चिह्न दिने)

(३) तहरिर-

(ग) फांटवाला-

(२६) निवृत्तभरण पाउने व्यक्तिको औंठाको सहिछाप

दाँया-

बाँया-

(आफूले भर्नु नपने ठाउँमा गुणन () को चिह्न दिने)

(३) तहरिर-

(ग) फांटवाला-

(२७) निवृत्तभरण पाउने व्यक्तिको औंठाको सहिछाप

दाँया-

बाँया-

(आफूले भर्नु नपने ठाउँमा गुणन () को चिह्न दिने)

(३) तहरिर-

(ग) फांटवाला-

(२८) निवृत्तभरण पाउने व्यक्तिको औंठाको सहिछाप

दाँया-

बाँया-

(आफूले भर्नु नपने ठाउँमा गुणन () को चिह्न दिने)

(३) तहरिर-

(ग) फांटवाला-

अनुसूची-१

(नियम ११ संग सम्बन्धित)

सिलसिलेवार नम्बर

निवृत्तभरणको अधिकारपत्र

(खर्च लेखने अड्डामा रहने प्रति)

फोटो

निवृत्तभरण पाउनेको:-

- (१) पल्टन (२) व्यक्तिगत नम्बर
 (३) दर्जा (४) नाम
 (५) थर (६) वतन
 (७) बाबुको नाम
 (८) बाजेको नाम
 (९) उमेर (१०) नोकरी वर्ष
 (११) सिटरोलमा लेखेको चिह्न
 (१२) अवकाश । मृत्यु मिति
 (१३) शेषपछिको इच्छापत्रवाला
 (१४) निवृत्तभरण लिने अड्डाको नाम
 (१५) निवृत्तभरण लिने पटक
 (१६) निवृत्तभरण पाउने अवधि
 (१७) निवृत्तभरणको किसिम:-

(क) निवृत्तभरण

निवृत्तभरणको अङ्क:-

(ख) अशक्तवृत्ति

(अ) अशक्तताको प्रतिशत:-

(आ) अशक्तवृत्तिको अङ्क:-

(ग) पारिवारिक निवृत्तभरण

(अ) पाउनेहरूको पर्ने नाता (आ) निवृत्तभरणको अङ्क:-

नाम, थर, वतन र हुलिया

(१८) पाएको मान पदवी, अलङ्कार, पदक र मिति

(१९) एक मुष्ट अङ्क:-

(२०) मासिक अङ्क:-

(२१) मेरो सामुन्नेमा फोटो टाँसी वा नटाँसी सहिछाप गरेको हो भनी

सनाखत गरी सहिछाप गर्ने अधिकृत:-

दर्जा:-

नाम थर:-

(२२) तयार गरी बाँड्ने कमाण्डरी किताबखाना जङ्गी फाँट:-

(क) हाकिम-

(ख) तहरिर-

(ग) फाँटवाला-

(२३) निवृत्तभरण पाउने व्यक्तिको आँठाको सहिछाप

दाँया-

बाँया-

(आफूले भर्नु नपर्ने ठाउँमा गुणन () को चिह्न दिने)

सिलसिलेवार नम्बर

निवृत्तभरणको अधिकारपत्र

(निवृत्तभरण पाउनेले लिने अधिकारपत्र)

फोटो

निवृत्तभरण पाउनेको:-

- (१) पल्टन (२) व्यक्तिगत नम्बर
- (३) दर्जा (४) नाम
- (५) थर (६) वतन
- (७) बाबुको नाम
- (८) बाजेको नाम
- (९) उमेर (१०) नोकरी वर्ष
- (११) सिटरोलमा लेखेको चिह्न
- (१२) अवकाश । मृत्यु मिति
- (१३) शेषपछिको इच्छापत्रवाला
- (१४) निवृत्तभरण लिने अड्डाको नाम
- (१५) निवृत्तभरण लिने पटक
- (१६) निवृत्तभरण पाउने अवधि
- (१७) निवृत्तभरणको किसिम:-

(क) निवृत्तभरण

निवृत्तभरणको अङ्क:-

(ख) अशक्तवृत्ति

(अ) अशक्तताको प्रतिशत:-

(आ) अशक्तवृत्तिको अङ्क:-

(ग) पारिवारिक निवृत्तभरण

(अ) पाउनेहरूको पर्ने नाता (आ) निवृत्तभरणको अङ्क:-

नाम, थर, वतन र हुलिया

(१८) पाएको मान पदवी, अलङ्कार, पदक र मिति

(१९) एक मुष्ट अङ्क:-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२०) मासिक अङ्कः-

(२१) मेरो सामुन्नेमा फोटो टांसी वा नटांसी सहिछाप गरेको हो भनी

सनाखत गरी सहिछाप गर्ने अधिकृतः-

दर्जा-

नाम थर-

(२२) तयार गरी बाङ्ने कमाण्डरी किताबखाना जङ्गी फांटः-

(क) हाकिम-

(ख) तहरिर-

(ग) फांटवाला-

(२३) निवृत्तभरण पाउने व्यक्तिको औंठाको सहिछाप

दाँया-

बाँया-

रक्षा सचिव

क. कि. जंगी फांट

कार्यरथी, शाही जंगी अड्डा ।

(आफूले भर्नु नपने ठाउँमा गुणन () को चिह्न दिने)

याद राख्नु पर्ने कुराहरू :-

- (१) अवकाश भै तलब खान नपाएका दिनदेखि दिन गन्तिका हिसाबबाट निवृत्तभरण पाउने छ।
- (२) निवृत्तभरण पाउने व्यक्तिले यो अधिकारपत्र समेत लिई आफैँ लिन आउनु पर्दछ। कारणवश आफू उपस्थित हुन नसकेमा अधिकारपत्र र लिखित दिई लिब पठाए पनि हुन्छ। लिखित दिई लिन पठाएमा आफ्नो हुबै औंठाको सहिछाप गरी पठाउनु पर्छ।
- (३) शेषपछिको इच्छापत्रवाला बदल्नु परेमा सदरबाट निवृत्तभरण खानेले किताबखाना र जिल्ला मालबाट खानेले सोही अड्डामा गई मुख्य हाकिम भई काम गर्नेको रोहबरमा आफैँले दरखास्त पेश गर्नु पर्दछ। सो अड्डाले पनि आफू कहाँ रहेको अधिकार पत्रमा इच्छापत्रवाला बदलेको व्यहोरा जनाई निस्सा लगाई यो दरखास्त क. कि. जङ्गी फांटमा जति सक्यो चाँडै पठाउनु पर्दछ।
- (४) निवृत्तभरण पाउने व्यक्ति मरेको ३५ दिनभित्र निवृत्तभरणको अधिकारपत्र इच्छापत्र-वालाले सम्बन्धित पञ्चायतको मुचुल्का र २ जना जानिफकार भलादमीको समेत यो निवृत्तभरण पाउने व्यक्ति, यो मितिमा मरेको ठीक साँचो हो झुठा ठहरे ऐन सवाल बमोजिम बुझाउँला भन्ने अधिकारपत्रको पीठमा लेखाई लिनु पर्दछ। यो अधिकारपत्र नबुझाई मरिसकेकाको निवृत्तभरण झिकेको ठहरे बिगो र बिगो बमोजिम दण्ड हुनेछ।
- (५) अधिकारपत्र इच्छापत्रवालाले:-
 - (क) ३५ दिन नाघेको मितिले २ महीनाभित्र यो अधिकारपत्र निवृत्तभरण खर्च लेख्न अड्डामा बुझाई सवाल बमोजिम पाउने रूपैयाँ लिनु पर्दछ।
 - (ख) म्याद नघाई लिन आएमा लिन बाँकी रूपैयाँको सयकडा १।- एकका दरले कट्टा गरी बाँकी निवृत्तभरण दिइने छ र सो कट्टा भएको रूपैयाँ सर्व सञ्चित कोषमा खर्च लेख्ने अड्डाले रितपूर्वक दाखिल गर्नेछ।
- (६) यो अधिकारपत्र देवी परी हराएमा वा काम नलाग्ने भएमा निवृत्तभरण लिन अड्डामा रितपूर्वक हुलिया दिई सो अड्डामा रु. १५० पचास पैसा तिरी अर्को अधिकार पत्र लिनु पर्दछ। यसरी अधिकारपत्रको नक्कल दिँदा क. कि. जङ्गी फांटमा अबिम्लब सूचना दिनु पर्नेछ।
- (७) निवृत्तभरण खाई रहेको अड्डाबाट अरु अड्डामा सरुवा गर्न चाहेमा निवृत्तभरण खाइरहेको अड्डामा आफैँ उपस्थित भै दरखास्त दिनु पर्दछ। त्यस्तो दरखास्त पर्ने आएमा सो अड्डाले यो महीनासम्मको यस अड्डाबाट निवृत्तभरण खाइसकेको हुनाले यो महीनादेखि त्यस अड्डा-बाट खुवाउने भन्ने अधकट्टीको पीठमा जनाई प्रमाणित गरी भरसक चाँडो निवृत्तभरण खान मागेको अड्डामा पठाई दिनु पर्छ र सो निवृत्तभरण खुवाउने अड्डाले व्यहोरा समेत जनाई क. कि. जङ्गी फांटमा सूचना पठाउनु पर्दछ।

- (८) नियम बमोजिम पाउने निवृत्तभरणको अवधि पूरा भएपछि निवृत्तभरण पाउने व्यक्तिले यो अधिकारपत्र ३५ दिनभित्र आफूले निवृत्तभरण लिने अड्डामा बुझाउनु पर्दछ ।
- (९) निवृत्तभरण खाइरहेको व्यक्ति ७ वर्षसम्म खान नपाउँदै मृत्यु भएमा निजको हकदारले सम्बन्धित पञ्चायतबाट प्रमाणित गराई निवृत्तभरण लिने अड्डामा निवेदन साथ अधिकारपत्र दाखिल गर्नु पर्नेछ ।
- (१०) तस्वीर खिच्ने प्रबन्ध हुन नसक्ने ठाउँमा बाहेक हरेक अधिकारपत्रमा तस्वीर हुनु पर्दछ । यसको लागि तस्वीर खिचाउँदा जङ्गीले कवाजी दस्तूरमा र निजामतीले दुवै कान देखिने गरी २।२ साइजमा खिचाउनु पर्दछ ।

विशेष द्रष्टव्यः—

शाही सेना (निवृत्तभरण र उपदान सम्बन्धी नियमहरू २०२२)

निवृत्तभरण वा उपदान नपाउने अवस्थाः— (१) कुनै सैनिक जवानले सैनिक ऐन, २०१६ मा लेखिएबमोजिम बात लागी वा घूस, कित्ते, जालसाजी वा श्री ५ को सरकार वादी भई मुद्दा चलाउने अपराधको कसूरहरू ठहरी सजाय पाएको वा भविष्यमा सरकारी सेवाको निमित्त सामान्यतः अयोग्य ठहरिने गरी सेवाबाट अलग गरिएकोमा निजले निवृत्तभरण वा उपदान पाउने छैन ।

(२) कुनै सैनिक जवानले वा पारिवारिक उपदान र निवृत्तभरण पाउने निजको हकदारले कुनै राजनैतिक दल वा दलगत राजनैतिक उद्देश्यले प्रेरित भएको कुनै दल, संगठन, संघ वा संस्था खोल्ने खोलाए वा त्यससंग सम्पर्क राखे वा त्यसको पक्षमा कुनै काम गरे निजले निवृत्तभरण वा उपदान पाउने छैन ।

